

Økonomi og valgformer

Der er stor variation i kommunernes udgifter til ældrerådvalg pr. stemmeberettiget borger – også blandt de kommuner, som anvender samme valgform.

Er økonomi en barriere for at skifte til fremmødevalg?

Vi hører ofte, at økonomi kan være en barriere for at skifte til fremmødevalg, men det er ikke altid sådan, at fremmødevalg er dyrere. Danske Ældreråd har flere eksempler på, at fremmødevalg i dag er billigere end et brevvalg, fordi portoudgifterne er høje.

Det er i beregningen af udgifter til fremmødevalg vigtigt at være opmærksom på følgende:

- **En del af udgifterne til første fremmødevalg er engangsudgifter.** Eksempelvis skal udgifter til stemmerum og stemmebokse kun afholdes første gang, der er fremmødevalg. Der er ikke tale om en tilbagevendende udgift i forbindelse med fremmødevalg, og det bør fremgå tydeligt af beregningen.
- **Der er væsentlige stordriftsfordelene ved flere samtidige valg.** Det er vigtigt, at der i beregningen af udgifter til fremmødevalg er taget højde for mulige stordriftsfordele ved afvikling af ældrerådvalget samtidig med kommunal- og regionsrådsvalget. Der er eksempelvis penge at spare til papir og porto, hvis valgkort til ældrerådvalget trykkes på samme papir og udsendes sammen med valgkort til kommunal- og regionsrådsvalget. Ligeledes vil der være praktiske og logistiske fordele ved at afvikle ældrerådvalget på samme afstemningssted som kommunal- og regionsrådsvalget – både ift. opsætning og bemanning på valgstederne samt kørsel til valgstederne.
- **Accepter ikke en sammenligning med udgifter til valg for fire år siden.** I en sammenligning af udgifterne ved at skifte fra eksempelvis brevvalg til fremmødevalg er det afgørende, at der ikke blot foretages en simpel sammenholdelse af udgifterne ved brevvalg for fire år siden med udgifterne til fremmødevalg i dag. Det giver ikke et retvisende billede. Portopriserne stiger fra år til år, og derfor bør en sammenligning baseres på en fremskrivning af, hvad det reelt vil koste at gennemføre et brevvalg i dag.
- **Hvilken standard kan ældrerådet gå med til?** Diæter til valgtilfornede ved ældrerådvalg kan udgøre en væsentlig udgiftspost i forbindelse med et fremmødevalg, og der er forskellig praksis på tværs af kommuner. Det er vigtigt, at ældrerådet tager stilling til, hvordan det stiller sig til udbetaling af diæter til valgtilfornede ved ældrerådvalg.

Eksempler på sammenligninger af udgifter til henholdsvis brevvalg og fremmødevalg findes på de næste sider. Eksemplet fra Brønderslev Kommune kan desuden ses på:

<https://www.bronderslev.dk/Politik/ByraadOgUdvalg/DagsordnerOgReferater2018-2021/148/148-2091.aspx#section13>

Notat

Byrådssekretariatet

Nordre Kajgade 1
9500 Hobro
Tlf. 97 11 30 00
raadhus@mariagerfjord.dk
www.mariagerfjord.dk

Journalnummer:
84.12.00-G01-1-16

Ref.: Sarah Brandt Lauritsen
Direkte tlf. 97113015
salau@mariagerfjord.dk

Dato: 12.10.2016

Udgifter ved brevvalg

Udgifter til	
Mødediæter (11 seniorrådsmedlemmer til pakning og optælling)	18.000 kr.
Konvolutter og stemmesedler	28.847 kr.
Porto ¹ (max. 100 g) (Ved udsendelse af brevstemmematriale)	188.000 kr.
Svarkuvert (Tilbagesendelse af stemmeseddel)	66.000 kr.
Kopipapir	957 kr.
Forplejning	3.675 kr.
I alt	302.479 kr.

Udgifter ved fremmødevalg

Udgifter til	
Mødediæter (44 valgtilforordnede á 820 kr.)	36.080 kr.
Brevstemmemodtagere på plejecentre og eget hjem (6 tilforordnede á 820 kr.)	4.920 kr.
Kørsel til ovennævnte brevstemmemodtagere	(anslået) 1.500 kr.
Forplejning (44 valgtilforordnede á 500 kr.)	22.000 kr.

¹ Hvis brevet vejer under 50 g er udgiften 94.000 kr.

Udsendelse af valgkort jf. tilbud fra KMD (11.800 personer)	131.300 kr.
Stemmesedler + vejledning og optællingsskemaer (Vi trykker selv)	700 kr.
Kontorartikler (blyanter m.v.)	1.000 kr.
Stemmebokse	0 kr.
Stemmeurner	0 kr.
I alt	197.500 kr.

13. Valgmetode for afvikling af Ældrerådvalg 2021

Resume

Sagsforløb: ÆR/ÆO/ØK/BY

Efter ønske fra Ældrerådet anmodes Byrådet om at træffe beslutning om valgmetode for afvikling af Ældrerådvalget i november 2021.

Sundheds- og ældrechef Uffe Viegh Jørgensen og visitationschef Ellen Lykke deltager under dette punkt.

Sagsfremstilling

I november 2021 skal der afvikles valg til Ældrerådet i Brønderslev Kommune. Der skal vælges ni kandidater og to suppleanter.

Af gældende vedtægter for Ældrerådet i kommunen fremgår følgende af § 5 Valg:

Byrådet og Ældrerådet sørger for, at der afholdes valg hvert 4. år og fastlægger de nærmere retningslinjer for valget. Kommunen afholder alle udgifter i forbindelse med valget. Valget afholdes i samme måned som valg til Byrådet. Personer, der har fast ophold i kommunen, og som er fyldt 60 år, har valgret og er valgbare til Ældrerådet. Valget kan afholdes som brevstemmevalg eller fremmødevalg.

I Brønderslev Kommune er der ca. 10.000 vælgere til Ældrerådet. Ældrerådvalget har hidtil været afviklet som brevstemmevalg. Ved seneste Ældrerådvalg i 2017 var stemmeprocenten på 48,1 %.

Den gennemsnitlige stemmeprocent for kommuner, der afvikler ældrerådvalg som fremmødevalg er 63,8 %, mens den gennemsnitlige stemmeprocent for kommuner, der bruger brevstemme som valgmetode er 43,7 %. Eksempelvis steg stemmeprocenten i Vesthimmerlands Kommune fra 47,4 % i 2013 til 69,3 % i 2017 ved en ændring af valgmetoden fra brevstemme til fremmøde.

Udgifterne ved fremmødevalg vil være 310.000 kr., såfremt valget afvikles samme dag og sted som kommunalvalget, hvoraf 160.000 kr. vil være engangsudgifter det første år.

Udgifterne ved brevstemmevalg vil være 270.000 kr., hvilket især skyldes øget portoudgifter sammenlignet med forrige ældrerådvalg.

Ved seneste kommunalvalg blev det vurderet, at de fysiske rammer kan rumme ældrerådvalg som fremmødevalg. Udgifterne ved fremmødevalg er kalkuleret efter, at der overvejende findes frivillige til valgstyring og optælling af stemmer.

Fagforvaltningen for Sundhed og Velfærd foreslår, at Byrådet træffer beslutning om valgmetode og medtager udgifterne hertil i budgetlægningen for 2021.

Personale

Ingen.

Økonomi

Udgifterne til Ældrerådsvalg budgetteres på Politikområde 101-Politisk Virksomhed.

Nedenfor er vist et sammendrag over de forventede udgifter ved Fremmødevalg og Brevvalg.

Ældrerådsvalg	Fremmødevalg	Brevvalg
Forventede udgifter	310.000	270.000
Udgifter i 2017	-135.000	-135.000
Merudgift i 2021	175.000	135.000
Heraf éngangsudgifter i 2021	160.000	
Budget 2021 forhøjes med	175.000	135.000
Budget 2025 forhøjes med	15.000	135.000

Det bemærkes, at stigningen i udgifterne ved brevvalg hovedsagelig skyldes en stigning i portoudgiften.

Indstilling

Ældrerådet, 12. august 2020, pkt. 6:

Ældrerådet anbefaler, at der arbejdes videre med fremmødevalg. Ældrerådet er indstillet på, at frivilligt mandskab skal indhentes til opgaven.

Annette Thomsen og Gurli Margrethe Larsen var fraværende.

Ældreomsorgsudvalget, 19. august 2020, pkt. 10:

Udvalget indstiller fremmødevalg.

Økonomiudvalget, 26. august 2020, pkt. 19:

Indstilles godkendt.

Beslutning

Fremmødevalg godkendt.

Fraværende:

Margit Chemnitz (Kim Østergaard mødt)